

785
05.11.2018

10/337

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de sayısı yüz binleri bulan otizm ve Down Sendromlu bireyler başta olmak üzere Hiperaktivite, dikkat bozukluğu vb kişisel gelişim uyumsuzluğu bulunan bireyler, aileleriyle birlikte, yeterli eğitim alanlarının ve gerekli toplumsal bilincin oluşturulmamasından kaynaklı ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Söz konusu bireylerin toplumsal yaşama adapte olması yönünde yaşanan eksikliklerin, mağduriyetlerin ve engellerin ortadan kaldırılması amacıyla Anayasa’nın 98 inci İç Tüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.


Semra GÜZEL

Diyarbakır Milletvekili

Gerekçe:

Bilimsel araştırmalara göre; otizm sosyal etkileşim, iletişim ve davranış sorunlarıyla kendini gösteren bir gelişimsel farklılıktır. Uygun eğitsel düzenlemeler yapılmadığında otizm, bireylerin kendilerinin ve çevresindekilerin yaşamlarını her yönden olumsuz etkileyen ve yaşam boyu süren bir uyumsuzluk haline gelmektedir. Yapılmış net bir araştırma olmamasına rağmen Türkiye’de 1,5 milyon otizmlili birey, bundan etkilenen aileleri de içine kattığımızda 4,5 milyon kişinin etkilendiğini söylemek mümkündür. 0-14 yaş grubu aralığında otizmlili çocuk sayısı ise yaklaşık olarak 140 bindir. Eğitim bekleyen öğrenci sayısı 350 bin civarında olup, bunlardan sadece 26 bini eğitim alabilmektedir.

Otizmlili bireyler sadece kendi yaşamlarını değil çevrelerinde onlardan sorumlu olan kişileri de etkilemektedirler. Gerekli eğitsel önlemler alınması halinde ise pek çok otizmlili çocuk, söz konusu uyumsuzlukları çeşitli oranlarda aşabilmekte, bir farkındalık hali olarak otizmlili bireyler daha nitelikli bir hayat sürebilmektedirler. Yine yapılan araştırmalara göre otizme yönelik eğitimin, tercihen 3 yaştan önce başlanması, eğitimde otizme yönelik uygun müfredatın hazırlanıp uygulanması ve pedolojik vurgular içermesi gerekmektedir. Ancak Türkiye’de otizmlili bireylere kapsamlı bir şekilde eğitim verebilecek kapasiteye sahip alanlar hala oluşturulmamıştır. Bu nedenle çoğu otizmlili çocuk aileleriyle birlikte ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Üniversitelerde yeterli sayıda program ve öğretim üyesinin olmaması da otizmlili bireylerin eğitiminin eksik kalmasına sebep olan bir etkidir.

2006-2007 senesinde de ABD’de 1970 tarihinde kurulan PCDI sistemini, Türkiye’de de uygulamak üzere otizmlili bireylerin ve ailelerin ne gibi ihtiyaçlarının olduğu ve bunların nasıl

karşılanabileceğine dair projelerin hayata geçirilmesi hususunda bakanlık tarafından Otizm Eylem Planı oluşturulmuştur. Ancak gelinen aşamada Milli Eğitim Bakanlığı söz konusu eylem planında hedeflediğini iddia ettiği projeleri hayata geçirmek bir yana dursun daha eğitime ulaşamayan otizmlili bireylerin sayısına ilişkin bile bir araştırma içerisine girmemiştir. Yine Bakanlık, Otizmlili çocukların diğer çocuklarla kaynaşması için gerekli toplumsal bilinci oluşturmak amacıyla etkin bir eğitim programı da düzenlememiştir. Hatta ve hatta birçok aile yaşadıkları mağduriyetleri dile getirirken otizmlili çocuklarının birçok okul idarecisi tarafından “özürlü” olarak yaftalanıp kabul edilmediğini ifade etmişlerdir.

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren resmi okullarda otizmlili çocukların eğitimi konusunda görev yapan eğitimcilerin yetersiz olduğundan şikâyet eden aileler, aynı zamanda bu eğitimcilerin çoğunlukla alan mezunu olmadıkları halde sertifika alarak atandıklarına dair güçlü iddialarda bulunmuşlardır.

Türkiye’de yine tam bir veri olmamasına karşın Down Sendromu Derneği’ne göre yaklaşık 70 bin sendromlu kişi olduğu tahmin edilmektedir. Down sendromu da tıpkı otizm gibi, bir hastalık değildir genetik bir farklılıktır. Ancak Türkiye’de bu açıdan da toplumsal bilinç yaratma noktasında başta eğitim olmak üzere birçok alanda yetersizlikler yaşanmaktadır. Down Sendromu bireylerde bebeklik döneminde 2 aylıktan itibaren fizik tedavi eğitimine başlanması gerekmekte ancak devletin haftada iki saat sağladığı bu ücretsiz eğitim hakkından faydalanabilmek için öncelikle hastaneden bir engelli raporu alınması gerekmektedir. Ancak aileler bu raporun çeşitli bahanelerle 1 yaşından önce verilmediğini ifade etmişlerdir. Bir ayda verilen 8 saatlik eğitimin çok yetersiz kaldığını çocuklarının sosyal hayata dâhil olması için olmazsa olmaz konuşma terapisinin ise bu raporlara dahil edilmediğini ve çok maliyetli olan bu eğitime kendileri gibi bir çok ailenin ulaşamadığını ifade etmişlerdir.

Tüm bu nedenlerden dolayı otizmlili bireyler başta olmak üzere Down Sendromu, Hiperaktivite, dikkat bozukluğu gibi gelişimsel uyumsuzluk yaşayan bireylerin aileleriyle birlikte maruz kaldığı mağduriyetlerin ve ihmallerin nedenlerinin araştırılması ve söz konusu bireylerin toplumsal yaşama adapte olması için gerekli çalışmaların bir an evvel yapılması gerekmektedir.

7 Garo PAYLAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

8 Remziye TOSUN
HDP Diyarbakır Milletvekili

2 Sait DEDE
HDP Hakkari Milletvekili

Habip EKSİK
HDP Iğdır Milletvekili

Dilşat CANBAZ KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Züleyha GÜLUM
HDP İstanbul Milletvekili

6 Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP İstanbul Milletvekili

9 Dirayet Dihan TAŞDEMİR
HDP Ağrı Mu.

10 Kemal PEZÖZ
HDP Adana Mu.

11 Oya ERSOY
HDP İstanbul Milletvekili

12 Erol KATIRCIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

13 Ali KENANOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

14 Zeynel ÖZEN
HDP İstanbul Milletvekili

15 Ahmet ŞİK
HDP İstanbul Milletvekili

16 Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
HDP İzmir Milletvekili

12 Pero DUNDAR
HDP Mardin Milletvekili

16 Rıdvan TURAN
HDP Mersin Milletvekili

15 Mensur IŞIK
HDP Muş Milletvekili

20 Ömer ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

11 Hasan ÖZGÜNEŞ
HDP Şırnak Milletvekili

13 Muazzez ORHAN
HDP Van Milletvekili

Murat SARISAÇ
HDP Van Milletvekili

24 Tuma ÇELİK
HDP Mardin Milletvekili

25 Ertü GÜNAY
HDP Mardin Milletvekili

26 Şevin ÇOŞKUN
HDP Muş Milletvekili

12 Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
HDP Muş Milletvekili

18 Sıdık TAŞ
HDP Siirt Milletvekili

20 Nusrettin MAÇIN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

30 Ayşe SÜRÜCÜ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

21 Hüseyin KAÇMAZ
HDP Şırnak Milletvekili

20 Bedi ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

22 Tayip TEMEL
HDP Van Milletvekili